

2025/2026. TANÉVBEN ÉRVÉNYES
TANTÁRGYI PROGRAM (II. évfolyamra iratkozó hallgatók részére)

Tantárgy teljes neve: POLGÁRI VÉDELMI ÉS KATASZTRÓFAVÉDELMI ISMERETEK III.	
Képzés: egységes osztatlan képzés (gyógyszerész)	
Munkarend: nappali	
Tantárgy rövidített neve: Polgári védelem III.	
Tantárgy angol neve: Knowledges of civil and disaster protection	
Tantárgy német neve: Studien zum Katastrophenschutz und Katastrophenmanagement	
Tantárgy besorolása: kötelező/szabadon választható/ <u>kritériumkövetelmény</u>	
Tantárgy neptun kódja: GYKBTIII5E3M	
A tantárgy oktatásáért felelős szervezeti egység: Biztonságtechnikai Igazgatóság	
A tantárgyfelelős neve: Simon Mátyás Elérhetőség: +36-20/666-3410 simon.matyas@semmelweis.hu	Beosztás, tudományos fokozat: igazgató, biztonsági összekötő (LÉR)
A tantárgy oktatásában résztvevő(k) neve(i): Mészáros István	Beosztás, tudományos fokozat: műszaki főigazgató
A tantárgy heti óraszám: <p style="text-align: right;">2 óra/ félév elmélet 0 óra gyakorlat</p>	A tantárgy kreditpontja: <p style="text-align: right;">0 kredit </p>
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja és feladata a képzés céljának megvalósításában: <p>Alapvető ismeretek nyújtása a hallgatóknak az általános és környezeti biztonságot veszélyeztető események és helyzetek felismeréséhez, megfelelő kezeléséhez az egyéni és közösségi védekezésben és mentésben történő önkéntes, illetve a végzettségükből és tervezett munkakörükből fakadó részvételhez.</p> <p>A felsőoktatásban résztvevő hallgatók jogszabályban előírt védelmi felkészítése érdekében átfogó képet ad a nemzetközi és hazai polgári védelmi, katasztrófavédelmi intézményi- és feladatrendszerei szabályozásáról, működéséről, kiemelve az állami és civil szervezetek helyét és szerepét a védelmi felkészülés, továbbá a védekezés és a kárelhárítás során.</p> <p>Tájékoztatást biztosít a rendkívüli körülmények, katasztrófa bekövetkezése esetén a hazai egészségügy különböző intézményei és dolgozói védelmi felkészítésének és az egészségügyi ellátás fenntartásának tervezéséről, feladatairól és anyagi-technikai hátteréről.</p> <p>A tantárgy súlypontját a hallgatók szakterületéhez köthető megelőzési, mentési, kárfelszámolási és rehabilitációs feladatok kérdéskörére helyezzük, melyekre adott válaszok képessé teszik a hallgatókat a természeti és civilizációs katasztrófák következményeinek felszámolásában történő – képzettségüknek megfelelő – proaktív és szakszerű közreműködésre.</p>	

A tantárgy rövid leírása:

Megismertetjük a hallgatókkal az általános és környezetbiztonságot veszélyeztető eseményeket, körülményeket, a polgári lakosság védekezésre történő felkészítésének, egyéni és kollektív védelmének lehetőségeit, módszereit.

Összefoglaljuk a fontosabb nemzetközi és hazai jogszabályok – polgári védelemre, katasztrófavédelemre vonatkozó – előírásait, bemutatjuk a felsőoktatási és egészségügyi területet érintő, a hatályos honvédelmi, katasztrófavédelmi törvény, egészségügyi törvény és ágazati rendeletek védelmi felkészülésre vonatkozó szabályait.

Az előadások során elemezzük a lakosságvédelem elveit, módszereit és eszközrendszerét, a polgári védelmi szervezetek feladatait, az egészségügyi ellátási és járványügyi feladatokat, az élelmiszerek, ivóvíz és gyógyszerkészletek megelőző védelmének lehetőségeit, szennyezés esetén a magatartási szabályokat és a mentesítés, a LÉR-ek üzemeltetés biztonsági szabályait.

A hazai és nemzetközi szabványok és eljárások bemutatásán túlmenően szemléltetjük az egészségügyi válsághelyzeti feladatok tervezését, a hallgatókat bevonva modellezzük végrehajtásuk lehetőségeit a katasztrófa-egészségügyi ellátás főbb szabályai alapján.

Az aktuális nemzetközi és hazai humanitárius válsághelyzetek, katasztrófák és a felszámolásukra tett erőfeszítések elemzésével bővítjük a hallgatók ismereteit, ösztönözzük érdeklődésük, önálló szemléletmódjuk kialakulását, mely segítheti őket választott pályájuk gyakorlása során, továbbá önkéntes segítőként a védelmi jellegű feladatok ellátásában.

Az adott félévi kurzusra vonatkozó adatok

Tárgyfelvétel féléve	Kontakt elméleti óra	Kontakt gyakorlati óra	Kontakt demonstrációs gyakorlati óra (szeminárium)	Egyéni óra	Össz. óra	Meghirdetés gyakorisága	Konzultációk száma
3. félév	2	--	--	--	2	Őszi szemeszterben* Tavaszi szemeszter* Mindkét szemeszterben* (* Megfelelő aláhúzendő)	1

A kurzus oktatásának időterve****Elméleti órák tematikája (heti bontásban):****III. modul (III. félév - 2 óra)**

- Veszélyes anyagok, veszélyes létesítmények fogalmi meghatározása. Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem azonosítása.
- A biztonsági jelölések rendszerének bemutatása, meghatározása. A GHS történelmi megismertetése, bevezetése a világon.
- Veszélyes áru szállítás (ADR, RID, ADN, IMDG, IATA-DGR) fogalma, meghatározása, jogi szabályozásai.
- Iparbiztonság - SEVESO irányelvek bemutatása.
 - SEVESO vegyi baleset - esettanulmány (baleset jellege, következménye).
 - SEVESO szabályozás célja, főbb pontok, hazai jogrend.
 - Alsó és felső küszöbértékű üzemek meghatározása.
 - Küszöbérték alatti üzemek meghatározása.

Külső és belső védelmi tervek készítésének szabályai, tartalmi követelményei. A külső védelmi tervhez kapcsolódó feladatok. A belső védelmi tervvel szemben támasztott követelmények.

Gyakorlati órák és tematikája:

-

<p>Az adott tantárgy határterületi kérdéseit érintő egyéb tárgyak (kötelező és választható tantárgyak is). A tematikák lehetséges átfedései:</p> <p>-</p>
<p>Konzultációk rendje:</p> <p>-</p>
<p><i>Kurzus követelményrendszere</i></p>
<p>A kurzus felvételének előzetes követelménye(i):</p> <p>Polgári védelmi és katasztrófavédelmi ismeretek II.</p>
<p>A foglalkozásokon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás igazolásának módja, pótlás lehetősége:</p> <p><u>A részvétel követelményei:</u> A meghirdetett tantárgy oktatása modulonként 2x45 perces előadáson (alapkurzus) történik, melyre a hallgatók feljelentkeznek. Az előadáson történő részvétel igazolása a jelenléti íven történik, mely alapján az aláírás megszerezhető.</p> <p><u>A távolmaradás igazolásának módja:</u> A hiányzás igazolásának módja: orvosi, hivatalos (bíróági, önkormányzati, munkahelyi, HÖK, stb.)</p> <p><u>A pótlás lehetőségei:</u> A meghirdetett alapkurzusról történő hiányzás esetében a külön meghirdetett pótfoglalkozáson való részvétel jelenléti íven történő igazolásával az aláírás megszerezhető. Amennyiben a hallgató mindkét előadásról távol van, a hiányzás okától függetlenül az aláírást megtagadjuk. Ezt követően a hallgató külön (dékáni) engedély alapján a tantárgy tematikája alapján összeállított TESZT feladat kitöltésével ad számot a tárgy pótlásáról, melynek eredményétől függően a hallgató megkaphatja az aláírást.</p>
<p>Az érdemjegy kialakításának módja, a félévközi részteljesítmény-értékelések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) formája, száma, témakörei és időpontjai, értékelésbe beszámításuk módja, pótlási és javítási lehetőségek (TVSZ. 25.-28.§-ban foglaltak szerint):</p> <p>Érdemjegy nincs.</p>
<p>A félév végi aláírás feltételei (TVSZ. 29.§-ban foglaltak szerint):</p> <p>A hallgatónak az aláírás megszerzéséhez részt kell vennie a meghirdetett foglalkozáson. Igazolt hiányzás esetén pótfoglalkozáson való részvétel, illetve külön (dékáni) engedély alapján a TESZT feladat eredményes megoldása. A korábban teljesített modulok külön eljárásban, engedély és jóváhagyás alapján elfogadhatók.</p>
<p>A hallgató félév során egyéni munkával megoldandó feladatainak száma és típusa, ezek leadási határideje:</p> <p>-</p>
<p>A félév végi számonkérés típusa: <u>aláírás</u>/gyakorlati jegy/kollokvium/szigorlat/projektfeladat*</p> <p style="text-align: right;">* Megfelelő aláhúzendó</p> <p>Vizsgakövetelmények (tételsor, tesztvizsga témakörei, kötelezően elvárt paraméterek, ábrák, fogalmak, számítások listája, gyakorlati készségek, ill. a vizsgaként elismert projektfeladatok témakörei, teljesítésének és értékelésének kritériumai):</p> <p>Vizsga nincs.</p>
<p>A félév végi számonkérés formája: írásbeli/szóbeli/gyakorlati feladat teljesítése/projektfeladat teljesítése/kombinált vizsga (TVSZ. 30.§ szerint)*</p> <p>-</p> <p>* Megfelelő aláhúzendó</p>
<p>A jegymegajánlás lehetősége és feltételei:</p> <p>-</p>

<p>A tananyag elsajátításához, a tanulmányi teljesítmény értékelések teljesítéséhez szükséges ismeretek megszerzéséhez felhasználható alapvető jegyzetek, tankönyvek, segédletek és szakirodalom listáját, pontosan kijelölve, mely részük ismerete, melyik követelmény elsajátításához szükséges (pl. tételenkénti bontásban), valamint a felhasználható fontosabb technikai és egyéb segédeszközök, tanulmányi segédanyagok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dr. Major László, Dr. Liptay László, Dr. Orgován György: A katasztrófa-készenlét, a reagálás és a beavatkozásbiztonság egészségügyi alapjai c. könyv 5. fejezet - 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról - SEVESO I-III. Irányelvek - REACH - 1907/2006/EK - rendelet - CLP - 1272/2008/EK - rendelet - A mindenkor hatályos ADR (A veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról szóló Megállapodás) <p>Technikai eszközök: projektor, asztali számítógép vagy laptop, kihangosítás.</p> <p>Több féléves tantárgy esetén a párhuzamos felvétel lehetőségére, valamint az engedélyezés feltételeire vonatkozó oktatási-kutatói szervezeti egység álláspontja:</p> <p>igen*/<u>nem</u>*/egyéni elbírálás alapján* (* Megfelelő aláhúzendő)</p> <p>A tantárgyleírást készítette: Mészáros István</p>

**** A tantárgy tematikáját oly módon kell meghatározni, hogy az lehetővé tegye más intézményben a kreditismerési döntéshozatalt, tartalmazza a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek, (rész)kompetenciák és attitűdök leírását, reflektálva a szak képzési és kimeneti követelményeire.**